

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/13/2023
Identifikačné číslo spisu:	4417010230
Dátum vydania rozhodnutia:	20.12.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4417010230.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci obvineného S. T., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. e) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 20. decembra 2023, o dovolaní obvineného S. T. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 6. júla 2020, sp. zn. 2To/12/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného S. T. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 2. októbra 2019, sp. zn. 4T/51/2017 bol obvinený S. T. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona v súbehu s prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

1) dňa 15. septembra 2016 od 17.30 hod. do 19.10 hod. v obci L. B., sa najskôr zo záhrady rodinného domu číslo XXX poškodeným L. M., narodenej XX. R. XXXX, T. M., narodenému X. L. XXXX, obaja trvale bytom L. B. číslo XXX, Ing. T. L., narodenému X. T. XXXX, trvale bytom L. B. číslo XX a V. B., narodenému X. R. XXXX, trvale bytom L. B. číslo XXX, ktorí boli na dvore rodinného domu číslo XXX, vyhrážal zabitím, postrieľaním, že sú potkany, ktoré vyženie odtiaľ preč, vulgárne, česť a dôstojnosť znevažujúcim spôsobom nadával L. M., že keď ju večer chytí, tak ju zabije, následne vyšli poškodení na ulicu, kde sa im obžalovaný opätovne vyhrážal zabitím, ktoré vyhrážky už v minulosti na ich adresu použil, a ktoré vyhrážky sa stupňovali každým dňom, a ktoré vyhrážky u poškodených vzbudili dôvodnú obavu o život a zdravie,

2) dňa 15. septembra 2016 po príchode hliadky obvodného oddelenia Policajného zboru Štúrovo, za účelom objasnenia konania uvedeného v bode 1, ako aj poškodeného U. N., narodeného XX. T. XXXX, trvale bytom L. B. číslo XX, pred garáž obžalovaného na adrese L. B. číslo XXX, tento, za prítomnosti hliadky Policajného zboru, fyzicky napadol poškodeného U. N. takým spôsobom, že sa proti nemu

rozbehol a kopol ho do ľavej nohy, následkom čoho poškodený U. N. spadol na zem, následkom čoho utrpel pohmoždenie ľavého bedrového kĺbu a odreninu ľavého lakt'a, bez doby liečenia a bez práceneschopnosti.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu dvoch rokov.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením zo 6. júla 2020, sp. zn. 2To/12/2020 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol, pretože nie je dôvodné.

Proti naposledy označenému rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený vlastnoručne napísané podanie označené ako trestné oznámenie, ktoré okresný súd posúdil ako dovolanie. V dotknutom podaní obvinený uvádza, že podáva trestné oznámenia na tam spomínaných príslušníkov Policajného zboru pôsobiacich v Nových Zámkoch, prokurátorov Okresnej prokuratúry Nové Zámky, sudcov Okresného súdu Nové Zámky s odôvodnením, že jeho prípad je potrebné objasniť, očistiť jeho meno a postaviť pred súd skutočných vinníkov, pretože k sporným udalostiam došlo z dôvodu, že chcel chrániť majetok obce, ktorý je devastovaný a rozkrádaný s tým, že za týmto účelom je potrebné obnoviť jeho súdny proces, v ktorom by sa dočkal spravodlivého procesu.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Nové Zámky vo svojom vyjadrení k podaniu obvineného uviedla, že z hľadiska obsahu, keďže obvinený zrejme žiada obnovenie súdneho procesu, by bolo možné toto jeho podanie posúdiť ako niektorý z mimoriadnych opravných prostriedkov, a to buď ako dovolanie alebo návrh na povolenie obnovy konania, každopádne však toto podanie postráda náležitosti dotknutých mimoriadnych opravných prostriedkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci, pretože nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku, vzhľadom na to, že obvinený nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu [§ 382 písm. d) Trestného poriadku].

Podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 373 ods. 2 Trestného poriadku obvinený musí byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

Podľa § 373 ods. 3 Trestného poriadku ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1.

Z predloženého spisu vyplýva, že obvinený na účely dovolania predložil vyššie uvedené vlastnoručne napísané podanie.

V nadväznosti na to okresný súd opakovane vyzýval obvineného na špecifikovanie jeho podania, či ide o dovolanie alebo návrh na povolenie obnovy konania. Na opakované výzvy súdu prvého stupňa obvinený nereagoval a nedostavil sa ani na výsluch nariadený na 27. októbra 2022, na ktorý bol okresným súdom predvolaný za účelom odstránenia vyššie naznačených nejasností.

Následne preto okresný súd obvineného vyzval (2. januára 2023), aby si zvolil obhajcu z dôvodu, že jeho podanie posúdil ako dovolanie, pričom ho poučil, že dovolanie je podľa § 373 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku možné podať iba prostredníctvom obhajcu, v nadväznosti na to mu určil lehotu dvadsiatich dní na zvolenie si obhajcu alebo preukázanie, že nemá na zvolenie si obhajcu prostriedky a zároveň ho poučil, že v prípade, ak si obhajcu nezvolí, ani nepreukáže nedostatok prostriedkov na zvolenie si obhajcu, bude vec predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Obvinený ani na uvedenú výzvu nereagoval, v dôsledku čoho bola prejednávaná trestná vec 16. februára 2023 predložená najvyššiemu súdu.

V tejto súvislosti je potrebné v prvom rade uviesť, že dovolacie konanie je výlučne návrhovým konaním, a preto sa najvyšší súd stáva dovolacím súdom až podaním dovolania. Z týchto dôvodov najvyšší súd nie je oprávnený pred podaním dovolania robiť akékoľvek úkony súvisiace s dovolacím konaním; preto ani nemôže v tomto čase ustanoviť obvinenému obhajcu. Ustanovenie § 373 ods. 1 Trestného poriadku je lex specialis vo vzťahu k ustanoveniu § 40 ods. 1 Trestného poriadku, a preto je povinnosťou obvineného v prípade, ak chce dovolanie podať, aby si na tento procesný úkon obhajcu zvolil [rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 1/2010].

Ak obvinený alebo niektorá z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku podajú dovolanie v rozpore s § 373 ods. 1 Trestného poriadku inak ako prostredníctvom obhajcu, je tento nedostatok odstrániteľný len v rámci konania na súde prvého stupňa, ktoré predchádza predloženiu veci dovolaciemu súdu (§ 376 Trestného poriadku). Vyplýva to zo znenia ustanovenia § 373 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého povinnosť poučiť a vyzvať dovolateľa na odstránenie tohto nedostatku v určenej lehote prináleží súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, pričom ustanoviť obhajcu v takýchto prípadoch môže iba predseda senátu súdu prvého stupňa, a to len vtedy, ak obvinený preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby. Riadne splnenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 373 ods. 3 Trestného poriadku prvostupňovým súdom ex lege nahrádza postup dovolacieho súdu podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku. Na odmietnutie dovolania podaného obvineným, respektíve niektorou z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku z dôvodu, že toto nie je podané prostredníctvom obhajcu, tak nie je predchádzajúci postup podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku potrebný. Dovolací súd je ale s poukazom na ustanovenia § 373 ods. 2, ods. 4 Trestného poriadku povinný postupovať podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, ak po predložení veci zistí, že obvinený, prípadne niektorá z osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku síce podali dovolanie prostredníctvom obhajcu, ale toto zastúpenie sa netýka ďalšieho konania, resp. v jeho priebehu zaniklo (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 23/2020).

Dovolacie konanie, ako to už bolo uvedené, je výlučne návrhovým konaním, je preto vecou obvineného, ktorý bol poučený o tom, že dovolanie je možné podať len prostredníctvom obhajcu, aby si obhajcu na tento účel zvolil, prípadne, aby preukázal, že mu jeho majetkové pomery na úhradu trov obhajoby nepostačujú, o čom bol taktiež poučený. Zároveň je vecou obvineného, ak chce iniciovať dovolacie konanie, aby bol aktívny a kontaktný a aby spolupracoval s okresným súdom v prípade potreby odstránenia nedostatkov jeho podania.

Vzhľadom na to, že obvinený nepodal dovolanie prostredníctvom obhajcu, obhajcu si ani po výzve súdu

prvého stupňa nezvolil a nepreukázal ani, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, je nutné konštatovať, že nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 373 Trestného poriadku, pričom postup najvyššieho súdu podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, keďže vec sa z vyššie uvedeného dôvodu do štádia dovolacieho konania ani nedostala, bol zo zákona nahradený postupom okresného súdu podľa § 373 ods. 3 Trestného poriadku.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.